

εἶναι τὰ σύμβολα τῆς βασιλείας τῆς Σιάμης. Ἡ συνοδία, συγκροτούμενη ἐκ πολλῶν εὐρωπαϊκῶν ἁμαζῶν, εἰς αἷς κάθηνται οἱ ἡγεμονόπαιδες καὶ αἱ ἡγεμονίδες, διαβαίνει μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ὅστις προλαβὼν ἐξέθετο πλουσιώτατα ὑφάσματα κατὰ τὰς ὁδοὺς.

Κατὰ δὲ τὴν διὰ θαλάσσης, ἡ πανήγυρις τελεῖται λαμπρότερον.

Ὁ βασιλεὺς, φορῶν διάδημα, ἐξέρχεται τοῦ παλατίου καὶ ἐπιβαίνει εἰς λέμβον τὴν ὁποίαν συνοδεύουσι καὶ πᾶσαι αἱ τῶν μανδαρίνων. Εὐκόλον δὲ νὰ φαντασθῇ τις πόσον μεγαλοπρεπὲς εἶναι τὸ θέαμα ἀπειραρίθμων χρυσῶν λέμβων, εἰς αἷς κάθηνται ἐξολισμένοι οἱ σημαντικώτεροι τοῦ κράτους.

Τέσσαρες λέμβοι ἔχουσι ἑκατὸν εἴκοσι ποδῶν μῆκος, καὶ φέρουσι τὴν βασιλικὴν φρουρὰν προπορεύονται· μετ' αὐτάς δὲ ἔρχονται δύο ἄλλαι φέρουσι ἡ μὲν εὐρωπαϊκὴν μουσικὴν, ἡ δὲ ἐγχωρίαν· ἔπειτα ἀκολουθοῦσιν αἱ βασιλικαὶ λέμβοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων προβαίνει μεγαλοπρεπῶς ἡ τοῦ βασιλέως. Ἐχει δὲ αὕτη μῆκος ποδῶν ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα, χρυσοῦν σύμπλεγμα δρακόντων ἐπὶ τῆς πρῶρας εἴκοσι πόδας ὑψηλόν, καὶ ἐπταρόφους χρυσᾶς σκιαδίσκας. Ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ λέμβῳ ἀνυψοῦται ὁ βασιλικὸς θρόνος ὑπὸ οὐρανὸν ἐξαικονίζοντα τὸ βασιλικὸν στέμμα· ἐκτέρωθεν δὲ αὐτοῦ, οὗ τινος τὰς βαθμίδας καλύπτουσι πλούσιοι τάπητες, κεῖται δένδρον ἐκ χρυσοῦ χρυσᾷ ἔχον καὶ τὰ φύλλα, σύμβολον καὶ τοῦτο τῆς βασιλείας. Ἀπέναντι δὲ τοῦ θρόνου ἐπὶ μικρᾶς τραπέζης κεῖνται ἀγγεῖα τείου καὶ ποτήρια ἐκ χρυσοῦ ἐστολισμένα πολυτίμοις λίθοις. Πρὸς δὲ τὰ πλάγια κεῖται πλούσιον προσκεφάλαιον, ἐφ' οὗ ἀναπαύονται τὰ σανδάλια τοῦ βασιλέως, ἅτινα ἀποθέτει ἐκεῖ ὅταν ἀποβαίνῃ εἰς τὴν ξηρὰν· διότι ἡ Α. Μ. κατὰ τὰς τοιαύτας τελετὰς βαδίζει πάντοτε γυμνόπους. Καθ' ὅλον δὲ τὸ μῆκος τῆς λέμβου ἴστανται οἱ ἀνώτεροι μανδαρίνοι κρατοῦντες ἀνοικτὰς σκιαδίσκας, καὶ παρασκευάζοντες βέτελ διὰ τὴν Α. Μ.

Ὁ βασιλεὺς καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ φορῶν διάδημα, στηρίζει τὴν δεξιὰν εἰς ράβδον τοσοῦτω κατεστολισμένην δι' ἀδαμάντων καὶ ἄλλων πολυτίμων λίθων, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἴδῃ τις ἂν εἶναι ἐκ ξύλου ἢ ἄλλης ὕλης· εἰς δὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ λευκὸν μανδύλιον πλήρες χρυσῶν κεντημάτων κατὰ τὰς ἄκρας. Ἐχει δὲ καὶ τοὺς δακτύλους καὶ τὸ στήθος καταφόρτους ὑπὸ τοιούτων λίθων, τὸ δὲ διάδημα εἶναι τοσοῦτω βαρὺ, ὥστε δὲν δύναται νὰ κινηθῇ ὁ βασιλεὺς.

Ἐκ δεξιῶν τῆς βασιλικῆς λέμβου ὑπάρχει ἄλλη μικροτέρα καὶ ὀλιγώτερον πλουσία, ἔχουσα εἰς τὸ κέντρον ἀντὶ θρόνου οὐρανὸν χρυσοῦν. Εἰς ταύτην τὴν λέμβον μεταβαίνει ὁ βασιλεὺς ὅπως ἀποβῇ εἰς

τὴν ξηρὰν, ἀφοῦ πρῶτον ἀποβάλῃ τὸ στέμμα καὶ τὰ σανδάλια καὶ φορέσῃ ἐλαφρότερον ἔνδυμα.

Τρίτη δὲ λέμβος φέρει τὰ δῶρα τοῦ βασιλέως πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς παγόδας, βκσταζόμενα ὑπὸ πολλῶν ὑπηρετῶν φορούντων κοκκίνους ἐπενδύτας καὶ ἰάνθινα βρακία.

Ὁ βασιλεὺς ὅστις, ὡς εἵπομεν, ἀλλάσσει ἔνδυμα ἐξερχόμενος τῆς λέμβου, λαμβάνει ἄλλο λευκὸν περικχρυσον καὶ ἔχον κομβία ἐξ ἀδαμάντων ὀγκωδιστάτων. Φορεῖ δὲ καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν πῖλον ἐκ μαύρου βελούδου πλήρες ἐπίσης πολυτίμων λίθων.

Ὅταν δὲ ἀποβῇ εἰς τὴν ξηρὰν ἀκούεται κρότος θαλασσίων σαλπίγγων, καὶ εὐθὺς λαὸς τε καὶ μανδαρίνοι κλίνουσι γόνυ, τὸ μὲν πρόσωπον στρέφοντες πρὸς τὸν βασιλέα, τὰς δὲ χεῖρας ἀνατείνοντες πρὸς οὐρανόν, ὡς ἀνέζήτουν τὴν προστασίαν αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα οἱ μανδαρίνοι ἀνιστάμενοι διευθύνονται εἰς τὴν παγόδαν τὴν ὁποίαν σκοπεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ ὁ βασιλεὺς. Ψίαθοι καλύπτουσιν ὅλην τὴν ὁδόν· ὅταν δὲ φθάνωσιν εἰς τὴν πύλην τῆς παγόδας, δύο ὑπηρέται προσερχόμενοι πλύνουσι τοὺς βασιλικοὺς πόδας ἐντὸς λεκάνης ἐκ χρυσοῦ, καὶ χέοντες ὕδωρ διὰ προχοῖδος ὡσαύτως χρυσεῖς.

Αἱ στολαὶ τῶν μανδαρίνων ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς πλουσίας στολὰς τῶν καθολικῶν ἱερέων ὅταν λειτουργῶσι. Φοροῦσι δὲ καὶ σπάθην κεκοσμημένην μετὰ πολυτίμων λίθων, καὶ κρεμαμένην ἀπὸ πλουσιωτάτου ἀορτήρος.

Παρὰ τὴν πύλην τῆς παγόδας, καὶ εἰς τὴν περὶ αὐτὴν ἀπέραντον περιοχὴν, ἐν ᾗ βλέπεις πλῆθος ναῖσκων καὶ ὠραιωτάτων κήπων κατὰ τὸν σινικὸν τρόπον, κάθηνται ἐντὸς ἀνοικτῶν σκηνῶν τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες τοῦ κράτους. Ἀναχωροῦσι δὲ καὶ αὐτοὶ κατόπιν τοῦ βασιλέως καὶ ἐπιβαίνουσιν εἰς τὰς ἰδίαις λέμβους ἅμα μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς, ὅτε ἡ Α. Μ. ἐπανέρχεται εἰς τὰ ἀνάκτορα.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Περιγητὴς Ἀθηνῶν, ἥτοι περιγραφή τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀρχαιοτήτων, ἐρανισθεῖσα ἐκ πολλῶν ἀθηδιογράφων ἰδίως δὲ τοῦ Α. Σμίθου, ὑπὸ Α. Πανταζῆ. Ἀθῆναι 1868.

Topographie d'Athènes d'après le colonel Leake, par Phocion Roque, chargé d'affaires de Grèce à Paris.— 1869.

Καὶ τὰ δύο ταῦτα πονήματα ἐγράφησαν χάριν τῶν ξένων, τῶν ἐρχομένων εἰς ἐπίσκεψιν τῶν Ἀθηνῶν. Ἀλλὰ μήπως καὶ εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῶν δὲν ἦναι χρήσιμα; Πόσοι ἐξ ἡμῶν διαβαίνοντες καθ' ἑ-

κάστην παρὰ τὴν στοάν τοῦ Ἀδριανοῦ ἢ τὸ χορηγιὸν τοῦ Θρασυβούλου μνημεῖον, στρέφομεν μὲν ἐνίοτε ἐπὶ τὰ ἐρείπεια τὸ βλέμμα, ἀγνοοῦμεν ὅμως τίνος οἰκοδομήματός εἰσι λείψανα; Πόσοι δὲ ἄλλοι ἀναβαίνοντες εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, θαυμάζομεν μὲν τὸν Παρθενῶνα, διότι ἠκούσαμεν ὅτι πρέπει νὰ θαυμάζεται, καὶ βλέπομεν τὸ παρ' αὐτὸν βᾶθρον τοῦ Ἀγρίππα, οὐδέποτε ὅμως ἐμάθομεν τί ἦτο ὁ Παρθενὼν καὶ ποῖος ὁ Ἀγρίππας; Καὶ ὅμως σεμνυνόμεθα ὅτι κατοικοῦμεν « τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν ὁπόσας ὁ Ζεὺς ἀναφαίνει, » αὐτὴν ἐκείνην ἣν καὶ ἐκ τοῦ ἐτέρου ἡμισφαίριου ἔρχονται οὐχὶ ἀπλῶς ἵνα θεαθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἵνα θηρευθῶσι καὶ μελετηθῶσι τοὺς σωζομένους θησαυροὺς τῆς τέχνης, ἕστωσαν καὶ συντετριμμένοι καὶ κολοβοί. Οἱ προπάτορες ἡμῶν ἠξίουσαν « ὅλην ἐν ταῖς Ἀθήναις τὴν Ἑλλάδα, ὅλην τὴν Ἰονίαν, » καὶ « ὅπερ ἐν ὀφθαλμῷ κόρη ἢ ἐν ψυχῇ λογισμὸς, τουτὶ ἐν Ἑλλάδι Ἀθῆναι. » Καὶ τοῦτο μὲν ἦτο ἀληθέστατον τὸ πάλαι· ἀλλὰ καὶ σήμερον ἴσως δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν μετὰ τινος θάρρους ὅ,τι ἐκεῖνοι ἔλεγον, οὐ μόνον διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν σωζομένων ἀρχαίων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀνάπτυξιν, ἥς ἐνεκα καὶ ἡ ἔσω καὶ ἔξω Ἑλλάς, καὶ πᾶσα ἡ Ἰονία ζῶσιν ἐν Ἀθήναις, ἀπ' αὐτῶν ἀρυόμεναι καὶ διδασκαλίαν, καὶ παραδείγματα, καὶ τρόπους, καὶ εἰς αὐτὰς καὶ μόνως ἀτενίζουσιν τοὺς ὀφθαλμοὺς.

Ἐκ τούτου συμπεραίνομεν ὅτι ἂν καὶ πολιτικῶς καταφέραμεν τὴν κλεινὴν ταύτην πόλιν εἰς τὴν θέσιν εἰς ἣν ἦτο καὶ ἐπὶ Ἰσοκράτους, ὅς τις ἔλεγεν αὐτὴν « ἐνεπιδημῆσαι μὲν ἀρίστην, ἐνοικῆσαι δὲ μὴ ἀσφαλῆ, » τὸ γόητρον αὐτῆς εἶναι ἀκαταμάχητον.

Τὸ γόητρον λοιπὸν, τὸ ἐκ τῶν ἀρχαιοτήτων, ἐννοοῦμεν κάλλιστα ἐπεξερχόμενοι τὴν *Τοπογραφίαν* τοῦ Κ. Ρόκ καὶ τὸν *Περιηγητὴν* τοῦ Κ. Πανταζῆ. Ἀλλ' ὅπως ἐννοήσωμεν καὶ τὸ δεύτερον, τὸ ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀναπτύξεως, καλὸν ἦτο ἂν ἄλλος μὲν Ρόκ ἐπαχείρει νὰ φιλοπονήσῃ τὴν ἠθογραφίαν τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν, ἕτερος δὲ τις Πανταζῆς ἢ καὶ αὐτὸς οὗτος, διότι ἐπιτήδειος μὰ Δία ὁ Ἀθηναῖος ἀνὴρ, νὰ ξεναγήσῃ ἡμᾶς εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια, τὸ πανεπιστήμιον, τὰς βιβλιοθήκας, τὰ τυπογραφεῖα, τὰ μουσεῖα καὶ τὰ ἐργαστήρια τῆς τέχνης, ὅπως δείξῃ ἡμῖν τὸν δάκτυλον τῆς ἐξουσίας, ὅς τις, πλὴν τῶν πολιτικῶν, ἅτινα ἐρρύθμισεν καὶ ρυθμίζει ἀξιολόγως, διατάσσει καὶ τακτοποιεῖ μετὰ τῆς αὐτῆς προνοίας καὶ τὰ τῆς ἠθικῆς διαίτης τῶν πολιτῶν.

Καὶ ἄλλο δέ τι κοινὸν ἔχουσιν οἱ τοπογράφοι τῶν Ἀθηνῶν, τὸ ἐξῆς· ἀμφότεροί εἰσι τεττιγοφόροι, ἂν καὶ ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὡς καὶ ἐκ τῆς ἐπωνυμίας εἰκάζεται, δὲν εἶναι ἀγνὸς γηγενής. Ὁ ἐκπονήσας τὴν *Τοπογραφίαν* ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο πρὸς τὸν

Ἀντισθένη, ὅς τις πατέρα μὲν ἔχων Ἀθηναῖον, μητέρα δὲ Θρᾷσσαν ὠνειδίζετο ὡς μὴ ἄχραντος αὐτόχθων. Καὶ ἂν τὸν ἔχοντα τὸν ἕνα τῶν γεννητόρων ἰθαγενῇ ὠνειδίζον οἱ Ἀθηναῖοι, φαντάσθητε ὁποίας καὶ ὁπόσας ἀμάξας λοιδωριῶν θὰ κατεσιέδαζον κατὰ τῆς καρφαλῆς τῶν ἐχόντων καὶ τοὺς δύο, ὡς οἱ πλείους ἡμῶν, ξένους! Ὁ Ἀντισθένης ὅμως, ἀνὴρ γενναῖος, εὐδοκμήσας εἶπερ τις ἄλλος εἰς τὴν ἐν Τανάγρα μάχην, ὥστε νὰ βιάσῃ καὶ αὐτὸν τὸν Σωκράτη ν' ἀναφωνήσῃ ὅτι καὶ ἐκ δύο Ἀθηναίων ἂν ἐγεννᾶτο δὲν θὰ ἠνδραγάθει τοσοῦτον, ὁ Ἀντισθένης λέγομεν ἐκφραλίζων τοὺς μεγαλαυχοῦντας ἐπὶ τῷ εἶναι γηγενεῖς, μὴ ταράττεσθε, ἔλεγε, δὲν εἰσθε εὐγενέστεροι τῶν κοχλιῶν καὶ τῶν ἀκρίδων· « μηδὲν εἶναι κοχλιῶν καὶ ἀττελέδων ἀγενεστέρους. »

Ἀλλ' εἴτε ἀττελέβοι εἴτε οὐ οἱ ἡμέτεροι ἀθιδογράφοι, ἀδιάφορον πρὸς τὸν ἀναγνώστην· ἀρκεῖ ὅτι ἀξία λόγου καὶ ἡ ἐκ τῶν δύο συγγραφῶν ὠφέλεια. Τὴν τοῦ Κ. Πανταζῆ μάλιστα ὡς ἑλληνιστὶ γεγραμμένην καὶ ἐκ πολλῶν δοκίμων συγγραφῶν ἐρανισθεῖσαν συνιστῶμεν πρὸς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας καὶ ὁμογενεῖς. ἔχουσι δὲ ἀμφότεραι καὶ τοπογραφικοὺς πίνακας ἐπιμελῶς κεχαρμαγμένους, ἡ δὲ τοῦ Κ. Ρόκ καὶ εἰκόνας ἐντέχνως ξυλογραφηθείσας ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Γαλλίας.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

(Συνέχ. ἴδε φολ. 455.)

ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΑΘΩΟΤΗΤΟΣ.

Λιοντάρι μεγαλόψυχο
Ποῦ βράχι βράχι πάει,
Ποῦ κάμπους δάση ἀπέραντα
Ἀτάραχο περνάει
Καὶ συχνὰ ρίχνει ὀπίσω του
Περίφανη ματιά·

Εἶναι λιοντάρι ὁ δίκαιος
Καὶ τὴ ζωὴ διαβαίνει
Μὲ τὴ ψυχὴ του δλόγυρα
Ἀπὸ ἀρεταῖς στεμμένη,
Δὲν τρέμει ἐμπρὸς στὰ στέμματα
Τὸ χάρος δὲν ψηφᾷ.

Ποῦ κῦρε τόση δύναμι
Ἡ ταπεινὴ καρδίᾳ του
Καὶ κάμνει κόσμου σάλεμα
Ἡ φλογερὰ λαλιά του.
Κι' ἀχνάρι' ἀφίνει ὀπίσω του
Ποῦ ὁ χρόνος προσκυνᾷ;